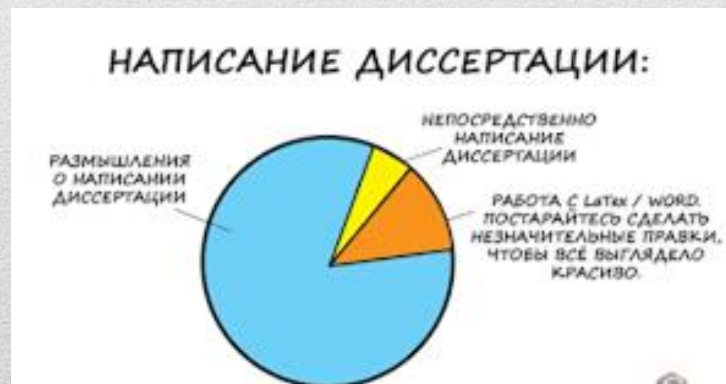

Практичне заняття 23. Організація роботи над дисертацією

ЛАБОРАТОРИЯ ЭФФЕКТИВНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

Smart Science Lab

Что такое лаборатория эффективных исследований Smart Science Lab?

Это учебно-консультационный проект, созданный командой неравнодушных исследователей с целью продвижения идей о том, что:

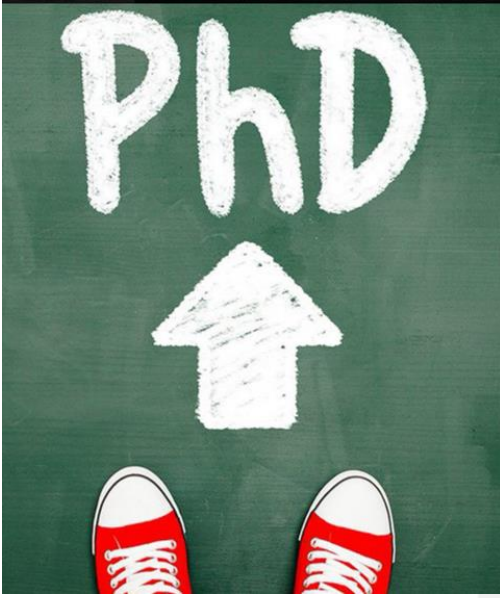
- каждый может провести качественное научное исследование
- необходимые для научной деятельности навыки поддаются развитию
- научное исследование можно и нужно проводить эффективно

Чем занимается команда лаборатории эффективных исследований Smart Science Lab?

Команда лаборатории – это не мотивирующие спикеры, не гуру производительности или эксперты по управлению временем. Их цель не в том, чтобы мотивировать или вдохновлять. Их цель – помочь вам развить необходимые навыки для эффективного проведения научных исследований.

Для этого команда лаборатории занимается разработкой и проведением лекций и тренингов по направлениям

- основы академического письма
- развитие научных навыков
- проведение диссертационного исследования
- подготовка научной статьи, тезисов конференций
- создание научного бренда
- лайфхаки для учёных

Керівник:
Олеся Вієцька

Джерельна база

Меняйло В. І. Дослідницько-інноваційна діяльність: курс для аспірантів

Як створити ідеальні умови для роботи над дисертацією?

3

Меняйло В. І. Дослідницько-інноваційна діяльність: курс для
аспірантів

Поради від SSLab (відео)

4

Меняйло В. І. Дослідницько-інноваційна діяльність: курс для
аспірантів

Ідеальних умов не буває. Тому, не слід чекати, поки

- закінчиться семестр
- дитина піде в дитячий садок
- відремонтуйте принтер
- придбаєте новий стіл
- купите красиву канцелярію

Почніть сьогодні

5

1. Затвердження теми дисертації.
2. Вивчення вимог до дисертації.
3. Розробка структури дисертаційної роботи.
4. Розробка плану роботи над дисертацією.
5. Створення файлу «Моя дисертація» на комп'ютері.

З чого почати

Один день з життя аспіранта (відео)

7

Меняйло В. І. Дослідницько-інноваційна діяльність: курс для аспірантів

- **Прокрастинація** (від лат. procrastinare) — психологічний термін, що означає схильність людини відкладати неприємні завдання на потім, тяжіння до справ, що приносять більше задоволення або дають швидший результат

Прокрастинація – ворог дисертації

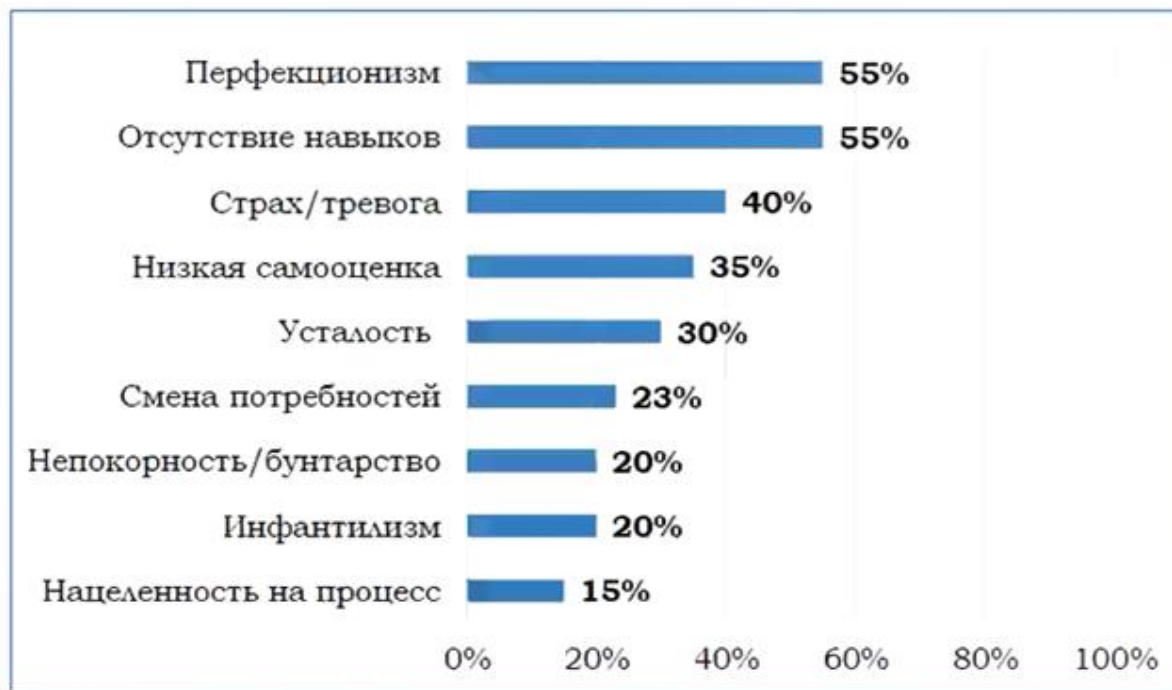

Результати соціологічного опитування (відео)

10

Причины прокрастинации у аспирантов и соискателей

Причини прокрастинації

11

Причина 1. Відсутність навичок

Причини прокрастинації

12

Які звички та відсутність яких навичок заважають мені у роботі над дисертацією?

- 1.
- 2.
- 3.

Які навички та звички допомагають мені у роботі над дисертацією?

- 1.
- 2.
- 3.

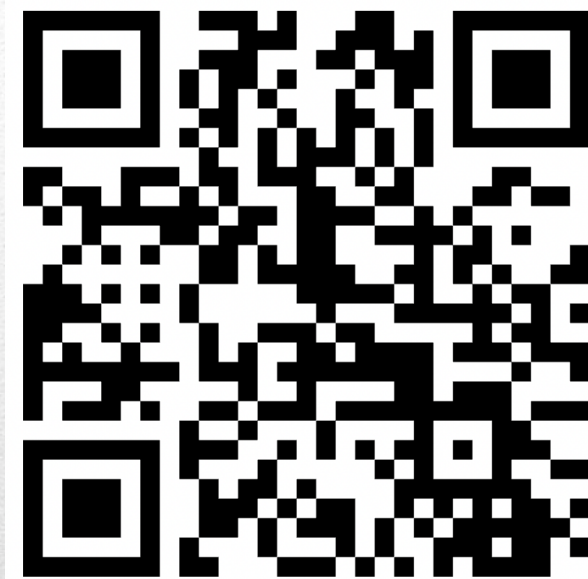
Які навички та звички мені необхідно додатково розвивати?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Зробіть аналіз своїх навичок та звичок

13

Які навички та звички допомагають мені у роботі над дисертацією?

<https://www.menti.com/bvfsi6paxx>

**Які звички та відсутність яких навичок
заважають мені у роботі над дисертацією?**

<https://www.menti.com/85wftvdsdu>

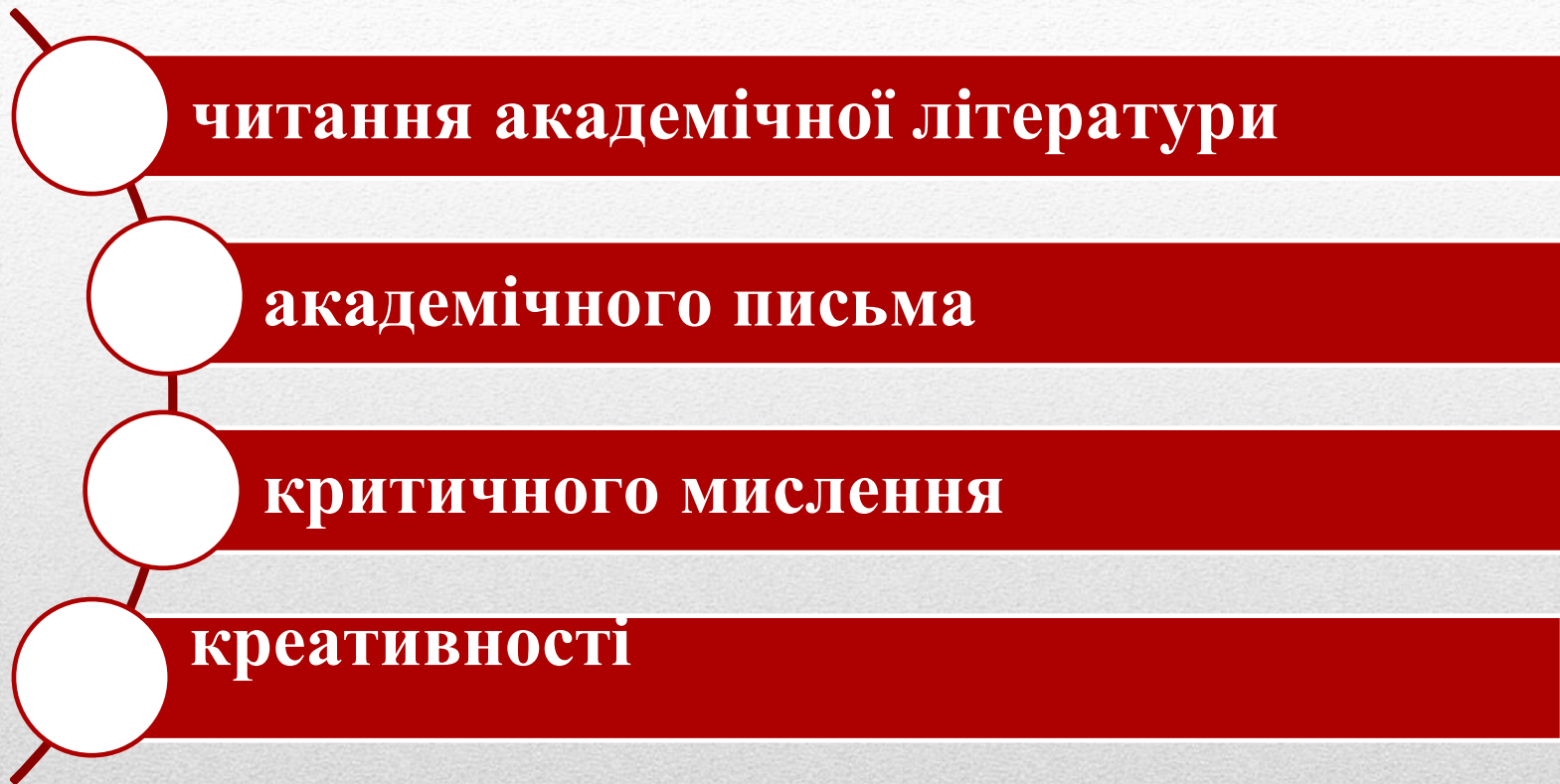
Аналіз моїх навичок та звичок

Які звички та відсутність яких навичок заважають мені у роботі над дисертацією?	Які навички та звички допомагають мені у роботі над дисертацією?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Я не можу працювати щодня 2. Я не вмію шукати першоджерела 3. Мені важко розуміти наукові статті, тому читаю Wikipedia та схожі ресурси 4. Я не маю звички робити помітки під час читання літератури 5. Під час читання я не можу виділити аргументи 6. Я не можу заставити себе писати текст 7. Я не вмію структурувати текст 8. Я постійно перечитую вже написаний текст, витрачаючи на це багато часу 9. Я пишу ненауковою мовою 10. Я не знаю, як генерувати ідеї 11. Тощо... 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Я володію навичками роботи з Excel та Statistica, тому можу проводити якісний статистичний аналіз 2. Я читаю англійською мовою, тому можу працювати з першоджерелами 3. Я добре концентрую увагу, тому можу читати у метро/автобусі 4. Я вмію працювати з Microsoft Word, тому редагування тексту не займає багато часу 5. Я добре володію українською мовою, тому пишу тексти без граматичних помилок 6. Я рано пробуджуюсь, тому можу виділити 1-2 години на роботу зранку 7. Я не страждаю прокрастинацією, тому не порушую встановлених дедлайнів 8. Тощо...
Які навички та звички я маю додатково розвивати?	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Навички організації робочого часу 2. Звичку писати щодня 3. Звичку читати у будь-який вільний час 4. Звичку не перечитувати текст багато разів до моменту, поки не прийде час редагування тексту 5. Навички пошуку першоджерел та сортування літератури 6. Навички критичного мислення, зокрема, як знаходити у тексті факти 7. Навички генерації власних ідей 8. Навички структурування тексту 9. Навички писати науковою мовою 10. Навички редагування тексту 11. Тощо... 	

Приклад

16

Розвивайте Ваші навички

17

Причина 2. Тривога або страх

Причини прокрастинації

18

Йдіть назустріч своїм тривогам та страхам

19

- Визначте причину свого страху (наприклад, Ви боїтесь зустрітися з Вашим науковим керівником).
- Складіть план, скільки разів Ви будете з ним зустрічатись.
- Робіть це настільки часто, на скільки це можливо (спеціально йдіть назустріч своїй тривозі).
- Рано чи пізно Ваш мозок зрозуміє, що зустріч з науковим керівником не така вже й страшна.

Боротьба зі страхом

20

Причина 3. Інфантилізм

Причини прокрастинації

21

- **Інфантильність**, або **інфантилізм** (від лат. *infantilis* — дитячий) — відсталість у розвитку. Характеризується збереженням у людини фізичних або психічних рис дитячого віку. Потенційно основна причина інфантильності багатьох дорослих — **небажання брати на себе відповідальність**

Інфантилізм

22

- Вважає, що йому всі винні, зокрема науковий керівник, колеги, викладачі.
- На питання щодо виконання дисертаційної роботи, знаходить безліч причин, жодна з яких не має відношення до нього самого.
- Звик завжди перекладати всі проблеми на інших.

Інфантильний аспірант

23

**Починайте
запитання зі слів
«що», «як», «яким
чином», а не «чому»,
«коли» і «хто»**

**Використовуйте у
запитанні особовий
займенник «я», а не
«ми», «ви», «вони»**

**Націлюйте
запитання на
вчинення
конкретних вчинків**

Розвивайте проактивне мислення 24

- Що **Я** мушу зробити, щоб визначитися з темою моєї дисертації?
- Яким чином **Я** повинен підготуватись до зустрічі з моїм науковим керівником?
- Де **Я** повинен пошукати журнал для моєї публікації?

Ставте запитання собі

25

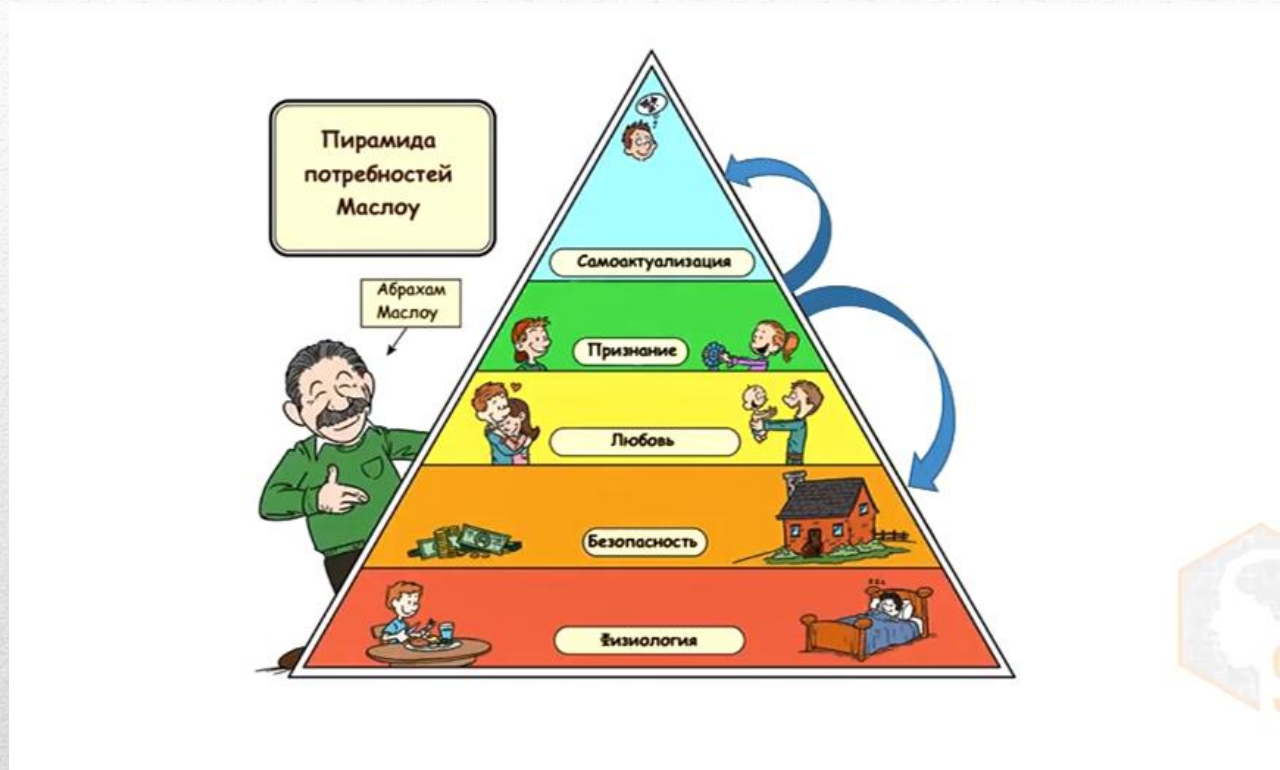
Причина 5. Втома

Причины прокрастинації

26

Причина 6. Зміна потреб

Причини прокрастинації

27

- Якщо у Вас змінились життєві обставини, потрібно повідомити про це наукового керівника і взяти час на врегулювання ситуації, а вже після цього повертатися до дослідження.
- Якщо розв'язання проблеми потребує значного проміжку часу, то можливі такі варіанти як:
  - переривання навчання за поважних причин;
  - відрахування з аспірантури з правом відновлення;
  - переведення на заочну або вечірню форму навчання

Вирішіть базові потреби

28

Причина 6. Втрата мотивації

Причини прокрастинації

29

- **1. Автоматична мотивація.** Якщо Ви не змогли визначити для себе цінність підготовки дисертації; маєте відчуття, що задарма витрачаєте час; відчуваєте себе розбитим і пригніченим.
- **2. Зовнішня мотивація.** Якщо Ви вважаєте, що захист дисертації надасть Вам можливість підвищити свій статус, отримати надбавку до заробітної плати, справити сприятливе враження на оточуючих.
- **3. Нав'язана мотивація.** Якщо на Вас чинять тиск близькі або колеги, від Вас чогось чекають і Ви намагаєтесь уникнути почуття провини, страху або сорому, погодившись на підготовку дисертації.

**Неоптимальна
мотивація**

- **1. Узгоджена мотивація.** Якщо Ви пов'язуєте роботу над дисертацією з чимось значущим для Вас: набуттям нового досвіду або можливістю зробити внесок у розвиток науки.
- **2. Інтегрована мотивація.** Якщо Ви пов'язуєте роботу над дисертацією з Вашим подальшим розвитком, життєвими чи професійними планами, наприклад, здобути науковий ступінь як можливість читати лекції студентам, брати участь у міжнародній співпраці.
- **3. Стан потоку.** Якщо Ви просто насолоджуєтесь процесом дослідження й отримуєте задоволення від роботи над дисертацією.

**Оптимальна
мотивація**

- **1. Автоматична мотивація.** Якщо Ви не змогли визначити для себе цінність підготовки дисертації; маєте відчуття, що задарма витрачаєте час; відчуваєте себе розбитим і пригніченим.
- **2. Зовнішня мотивація.** Якщо Ви вважаєте, що захист дисертації надасть Вам можливість підвищити свій статус, отримати надбавку до заробітної плати, справити сприятливе враження на оточення.
- **3. Нав'язана мотивація.** Якщо на Вас чинять тиск близькі або колеги, від Вас чогось чекають і Ви намагаєтесь уникнути почуття провини, страху або сорому, погодившись на підготовку дисертації.
- **4. Узгоджена мотивація.** Якщо Ви пов'язуєте роботу над дисертацією з чимось значущим для Вас: набуттям нового досвіду або можливістю зробити внесок у розвиток науки.
- **5. Інтегрована мотивація.** Якщо Ви пов'язуєте роботу над дисертацією з Вашим подальшим розвитком, життєвими чи професійними планами, наприклад, здобути науковий ступінь як можливість читати лекції студентам, брати участь у міжнародній співпраці.
- **6. Стан потоку.** Якщо Ви просто насолоджуєтесь процесом дослідження та отримуєте задоволення від роботи над дисертацією.

<https://www.menti.com/mscxzew4t6>

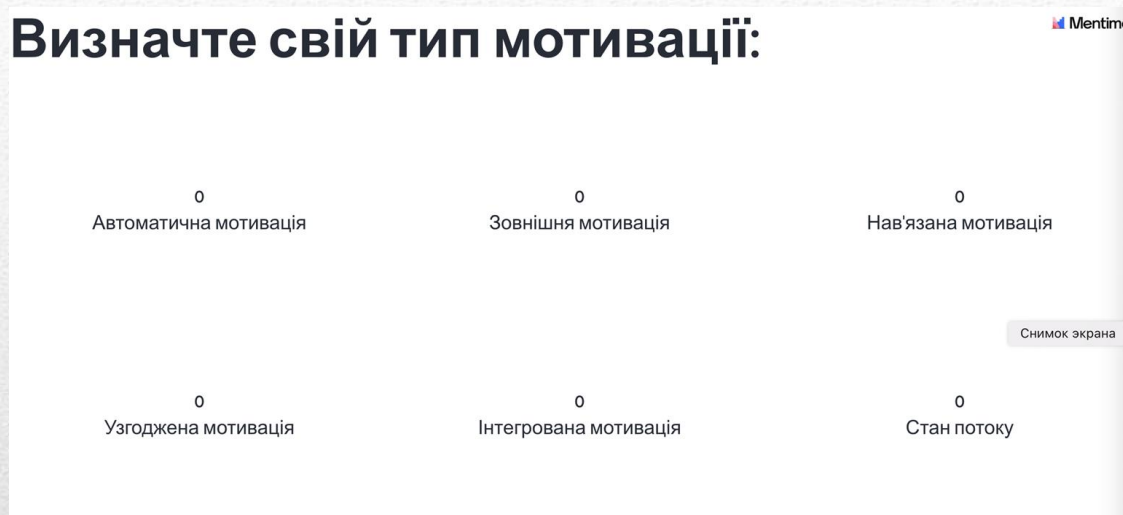
Визначте свій тип мотивації

Меняйло В. І. Дослідницько-інноваційна діяльність: курс для аспірантів

Визначте свій тип мотивації:

Прагніть до стану з оптимальною мотивацією

1. Чому я це роблю?
2. Чи міг би я робити це краще?

1. Чи можу я навчитись чогось?
2. Чи я розвиваюся?
3. Чи можу я пов'язати підготовку дисертації з якоюсь важливою життєвою або професійною ціллю?
4. Чи може робота над дисертацією приносити мені задоволення?

1. Чого я досяг?
2. Чого я навчився?
3. У чому я став краще, ніж учора?
4. Як це вплине на мене завтра?

Навчіться управляти своєю мотивацією

35

Причина 7. Перфекціонізм

Причини прокрастинації

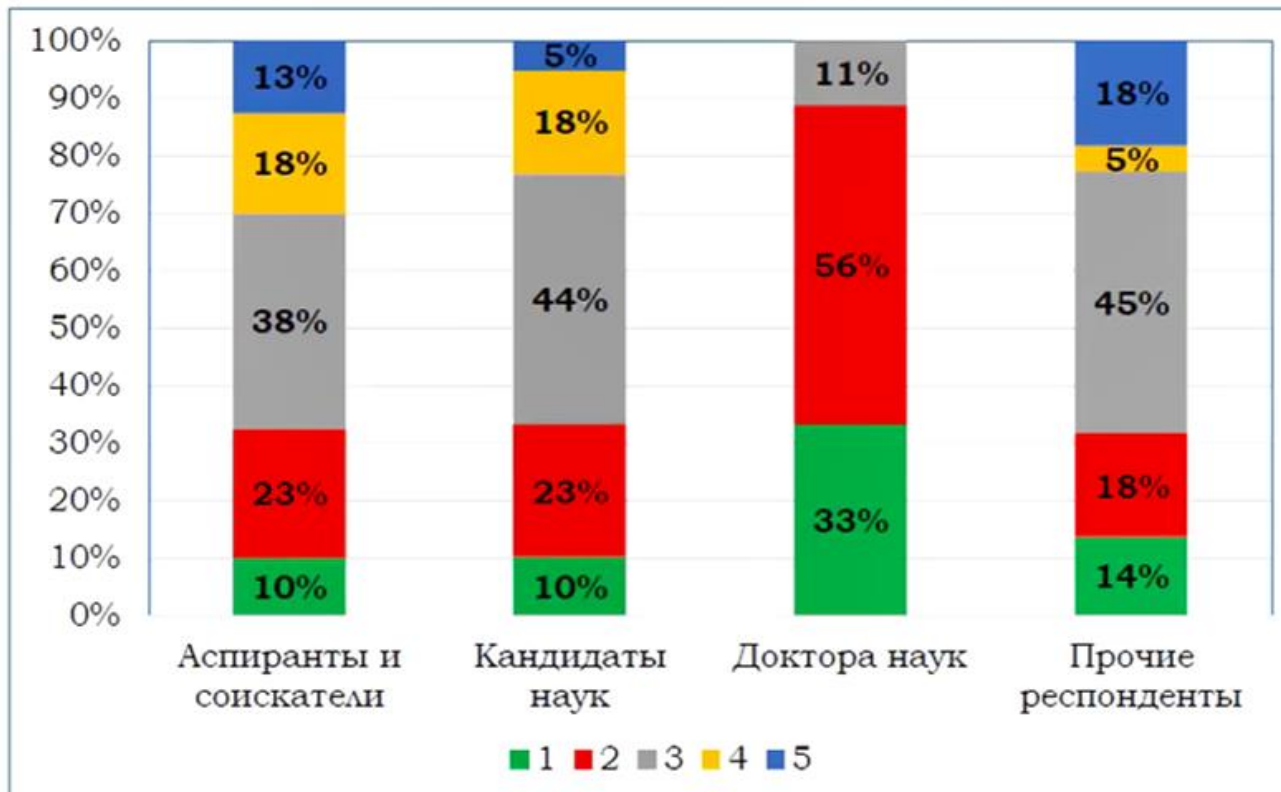
36

- У психології **перфекціонізм** (фр. *perfection* –вдосконалення) — віра в те, що ідеал може та мусить бути досягнутим. У патологічній формі є неприйняттям усього неідеального та загалом схильністю вважати його нездоровим.
- Проявляється бажанням робити все лише найкращим чином.

ПЕРФЕКЦІОНІЗМ

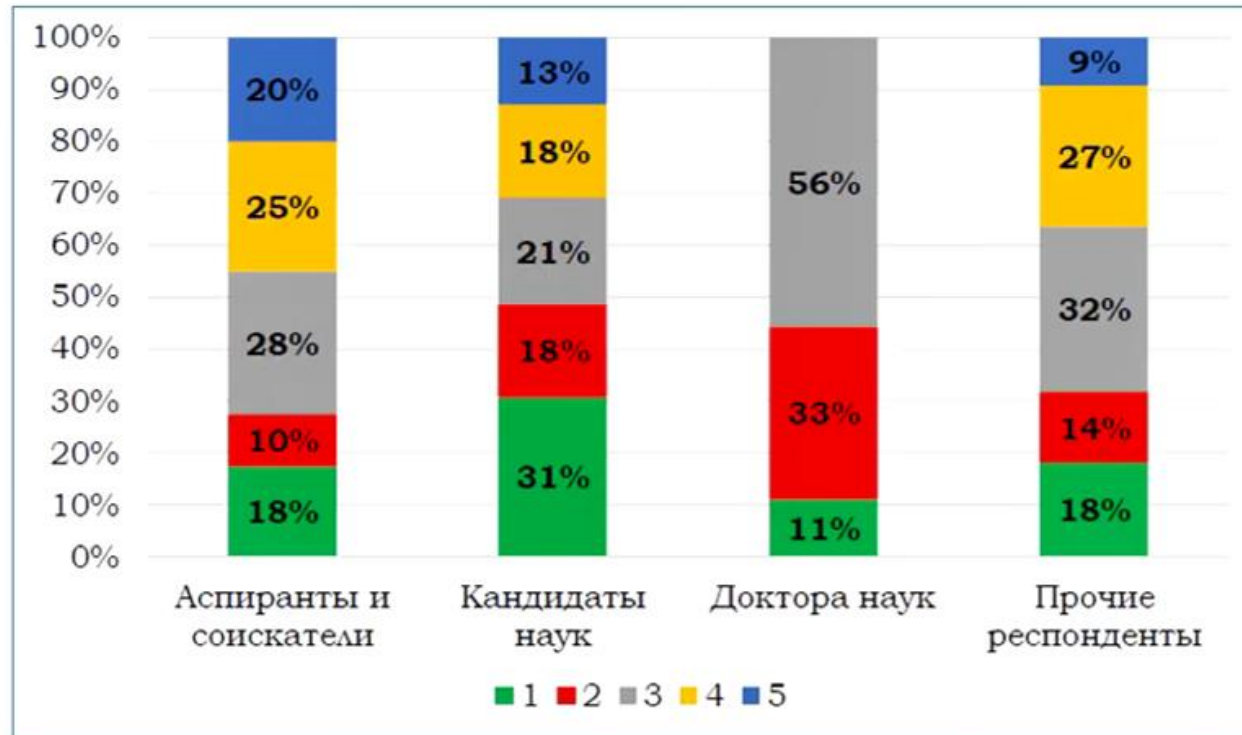
(1 – хорошо, 5 – плохо)

Перфекціонізм: це добре чи погано ?

38

(1 – совсем не страдала , 5 – очень сильно пострадала)

Чи страждала Ваша дисертація від перфекціонізму?

39

Брене Браун

- Перфекціонізм - це не теж саме, що прагнення проявити себе якнайкраще
- Перфекціонізм – це не теж саме, що самовдосконалення

Міфи щодо перфекціонізму

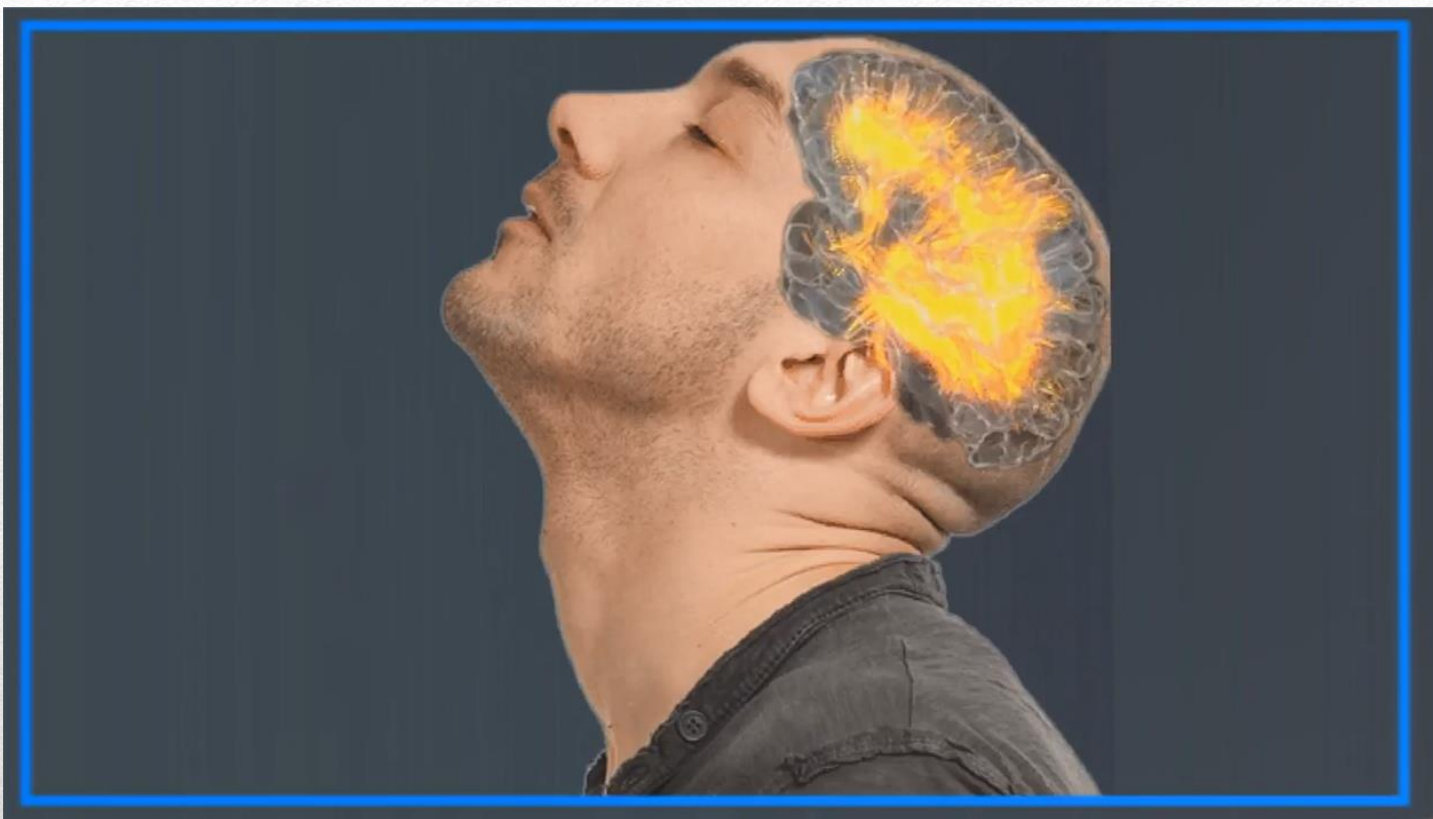
40

- **Перфекціонізм** — це переконання, що ідеал може і повинен бути досягнутий
- **Перфекціонізм** — це переконання, що недосконалий результат роботи не має право на існування

Дисертація ніколи не буде представлена

Тест на перфекціонізм (відео)

42

- Список того, чого Ви жодним чином не дозволите у своїй дисертації
- Список того, що Ви хотіли б бачити у своїй дисертації

Складіть індивідуальні вимоги до дисертації

43

Індивідуальні вимоги до дисертації

Що я ніколи не допущу у своїй дисертації?	Що я хотів би бачити у своїй дисертації?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Плагіат у всіх його проявах 2. Фальсифікацію фактів та розрахунків 3. Посилання на Wikipedia та інші непершоджерела 4. Лінійний неструктурований текст, який не концентрує уваги на ідеях, які я хочу донести 5. Не науковий стиль письма від першої особи 6. Граматичні помилки у тексті 7. Низьку концентрацію власних ідей або їх повну відсутність 8. Наукову новизну типу «удосконалено поняття...» 9. Відсутність глибокого аналізу теорії, в тому числі відсутність аналізу фундаментальних праць західних науковців з досліджуваної проблеми 10. Застарілу статистичну інформацію, а також пункти присвячені демонстрації статистичної інформації без її глибокого аналізу 11. Пункти повністю присвячені переписуванню нормативно-правових актів без глибокого аналізу їх впливу на поточну ситуацію та дослідження їх 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оригінальний авторський текст 2. Чітко структурований нелінійний текст 3. Чітку та якісну аргументацію своїх ідей 4. Авторську візуалізацію ідей 5. Науковий стиль письма 6. Добросовісність у посиланнях на першоджерела 7. Посилання на значну кількість публікацій західних науковців 8. Посилання на статті, які опубліковані у якісних наукових журналах, які включені до міжнародних наукометричних баз 9. Застосування як аргументи статистичної інформації, досліджень, рейтингів відомих у світі міжнародних організацій (OECD, World Bank, Transparency international тощо) 10. Перевірені та актуальні статистичні дані 11. Глибокий аналіз статистичної інформації зі сформованими висновками 12. Оригінальні факти та авторські розрахунки

Приклад

44

Задание на сегодня

Бывали ли в вашей жизни ситуации, когда вы желали только совершенства? Сбросьте этот груз с плеч и оставьте мысли о совершенстве. Направьте свои усилия на то, чтобы ежедневно добиваться просто какого-либо улучшения.

**РОЗУМІННЯ ПРИЧИН
ПРОКРАСТИНАЦІЇ ТА
ШЛЯХІВ ЇХ ПОДОЛАННЯ
ДОПОМОЖЕ ВАМ
УНИКНУТИ БАГАТЬОХ
АСПІРАНТСЬКИХ СТРЕСІВ**

- Приготувати заздалегідь всі необхідні матеріали: статті, чернетки, нотатки.
- Не займатися ніякими іншими справами під час роботи над дисертацією.
- Не підходити до телефону, а краще взагалі його вимкнути на цей час.
- Закрити усі вкладки браузера та не лізти у соціальні мережі.
- Налаштувати себе викласти все те, що передбачено та продумано у Вас за планом.
- Почати писати, не дивлячись ні на що, відповідно до Вашого плану.
- Не фокусуватися на тому, що ця частина дисертації дуже складна і Ви спробуєте іншим разом.

ВСЕ – СЬОГОДНІ, ВСЕ – ЗА ПЛАНОМ!

- *P.S. Ви чуєте, як стогне Ваша дисертація? Скоріше виходьте з Інтернету і повертайтеся, нарешті, до Вашого дослідження!!!*

Поради щодо боротьби з прокрастинацією

Хороша
дисертація - це вчасно
написана дисертація

